

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ S.**, spol. s r.o. H., so sídlom v H., **2/ L.**, štátneho podniku, so sídlom v U., proti žalovaným **1/ P.**, so sídlom v K., **2/ P.**, zastúpenému v dovolacom konaní JUDr. L., advokátom v P., **o neplatnosť nájomnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12 C 77/2007, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. apríla 2008 sp. zn. 7 Co 48/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné uznesením z 30. januára 2008 č.k. 12 C 77/2007-60 zastavil konanie o návrhu žalobcov na určenie neplatnosti nájomnej zmluvy č. X. o výkone práva poľovníctva v poľovnom revíri K. uznaným L. rozhodnutím L.; zároveň rozhodol o postúpení spisu Krajskému lesnému úradu v Prešove a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že predmetná nájomná zmluva o postúpení výkonu práva poľovníctva, uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/, bola predložená na schválenie Obvodnému lesnému úradu v S., ktorý skúmal jej všetky náležitosti a rozhodnutím z 31. augusta 2005 č.k. O. ju schválil ako správny orgán prvého stupňa podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, nájomná zmluva tak nadobudla platnosť (§ 16 ods. 1 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov). Keďže žalobcovia vzniesli výhrady voči platnosti nájomnej zmluvy, o ktorej rozhodoval uvedený úrad, súd ich podanie (návrh) považoval za opravný prostriedok voči rozhodnutiu vydanému v rámci správneho konania, konanie o veci zastavil pre nedostatok podmienky konania (právomoci súdu) a spis postúpil

Krajskému lesnému úradu v Prešove, ktorý je príslušný na rozhodovanie o opravných prostriedkoch voči rozhodnutiu Obvodného lesného úradu v S. (§ 103, § 104 ods. 1 O.s.p.).

Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Prešove uznesením zo 17. apríla 2008 sp. zn. 7 Co 48/2008 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vyšiel zo skutočnosti, že podľa obsahu spisového materiálu žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti uvedenej nájomnej zmluvy o výkone práva poľovníctva v poľovnom revíre K. a túto neplatnosť vyvodzujú z ustanovenia § 37, § 39 a § 139 Občianskeho zákonníka ako aj § 14 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve. Dospel k záveru, že žalobcami je nastolený na riešenie typický občianskoprávny vzťah (žiadajú posúdenie platnosti právneho úkonu, namietajú, že žalovaný 1/ previedol na žalovaného 2/ viac práv ako mal, že poľovný revír je spoločnou vecou a že z obsahu zmluvy vyplýva nejednoznačný predmet nájmu), nie preskúvanie zákonnosti rozhodovania orgánu verejnej správy a ani sa nepožaduje nahradenie konania správneho orgánu; ide tu o žalobu podľa § 80 písm. c/ O.s.p., ktorej prejednanie je zverené do právomoci súdu podľa § 7 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 2/ a navrhol s poukazom na § 237 písm. a/ a § 243b ods. 3 O.s.p. napadnuté uznesenie zrušiť a zastaviť konanie. Uviedol, že z ust. § 16 ods. 1 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov vyplýva, že zmluva o postúpení výkonu práva poľovníctva podlieha preskúvaniu správnym orgánom, ktorý zisťuje pri rozhodovaní o jej schválení to, či zmluvu uzavreli vlastníci poľovných pozemkov, resp. subjekty disponujúce právom poľovníctva, či tieto zmluvy uzavreli subjekty majúce spôsobilosť na právne úkony a či je zmluva platná z pohľadu všeobecných predpisov. Zákon o poľovníctve je lex specialis a preto skúmanie platnosti zmlúv nepatrí do pôsobnosti všeobecných súdov, ale do pôsobnosti správnych orgánov. Nemôže preto všeobecný súd svojim rozhodnutím zasahovať do rozhodovania správnych orgánov a nemôže výrokom, ktorým by prípadne určil neplatnosť takejto zmluvy, zrušiť rozhodnutie správneho orgánu o schválení nájomnej zmluvy.

Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že zo žiadneho ustanovenia zákona o poľovníctve nevyplýva, že by správny orgán (obvodný lesný úrad, prípadne krajský lesný úrad) ako špecializovaný orgán štátnej správy bol príslušný konať o žalobcami vymedzenom predmete sporu – neplatnosti právneho úkonu.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu má procesnú formu uznesenia. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 237 a § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci (proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie) neprichádza do úvahy, lebo tu nejde o uznesenie, ktoré je uvedené v § 239 ods. 1 O.s.p., a ani o niektoré z potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Dovolací súd so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadať vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v tomto ustanovení, ktoré pripúšťajú dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesnej nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Vady konania vymenované v § 237 písm. b/ až g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli najavo v dovolacom konaní.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal opodstatnenosť (prípustnosť) dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p., t.j. zaoberal sa námietkou, že odvolací súd rozhodol vo veci, ktorá do právomoci súdov nepatrí.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie o určitého štátneho orgánu (v tomto prípade súdu) riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. do právomoci súdov v občianskom súdnom konaní patrí prejednávanie a rozhodovanie sporov a iných právnych vecí, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednáujú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci prejednávanú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci otázku právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie žalobcami predloženého návrhu na určenie neplatnosti nájomnej zmluvy je treba riešiť so zreteľom k tomu, či je alebo nie je daná právomoc iného orgánu než súdu na prejednanie a rozhodnutie takejto veci.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov zmluva o postúpení výkonu práv poľovníctva musí sa uzavrieť písomne na čas 10 rokov; pre platnosť tejto zmluvy, jej zmenu alebo predĺženie treba schválenie príslušného správneho orgánu. Príslušný správny orgán, ktorému je zákonom zverená pôsobnosť na úseku poľovníctva, posudzuje takúto zmluvu z hľadiska dodržania správnych predpisov upravujúcich oblasť poľovníctva. Jeho schválenie je síce zákonom požadovanou podmienkou platnosti tejto zmluvy, jej zmeny, resp. predĺženia (bez tohto súhlasu nemožno vôbec uvažovať o jej platnosti v zmysle, aby mohla byť účinnou, teda aby sa účastníci zmluvy mohli domáhať jej splnenia), z citovanej právnej úpravy a ani z inej zákonnej úpravy nie je však

možno vyvodit', že ako orgán určený na poskytnutie právnej ochrany (na prejednanie a rozhodnutie o návrhu žalobcov na určenie neplatnosti nájomnej zmluvy ako právneho úkonu) je tu určený iný štátny orgán (správny orgán) než súd. V žiadnom prípade tu nemôže byť ochrana subjektívnych práv vylúčená z pôsobnosti súdu alebo iného zákonom stanoveného orgánu. Prioritne poskytuje ochranu práv súd a len vtedy, ak to stanoví zákon (podľa čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon), ochranu práv poskytne iný zákonom stanovený orgán. Platí, že ak právny poriadok neurčuje iný orgán, ktorý má poskytnúť ochranu základných práv, takýmto orgánom, ktorý je povinný poskytnúť ochranu, je súd (porovnaj R 82/2002).

Z uvedených dôvodov námietke dovolateľa spočívajúcej na tvrdení, že na prejednanie a rozhodovanie v tejto právnej veci nie je daná právomoc súdu, nemožno prisvedčiť. Týmto záverom však dovolací súd nijako neprejudikuje výsledok konania v tejto právnej veci, keď pri rozhodovaní o určovanom návrhu podľa § 80 písm. c/ O.s.p. – a o takýto prípad ide – úlohou súdu je vždy najprv posúdiť, či je alebo nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení; iba v prípade preukázania naliehavého právneho záujmu je možno sa zaoberať vecnou stránkou určovacieho návrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dovolanie žalovaného 2/ odmietol v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení § 243b ods. 5 O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 2/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd však žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní náhradu trov konania si neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková